

บทบรรณาธิการ

วารสารรัมพฤกษ์ ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 เป็นฉบับปฐมฤกษ์ปีที่ 31 ของวารสารที่มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลากว่า 30 ปี ถ้าเทียบกับอายุคนคงนับเป็นวัยที่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัว มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ กองบรรณาธิการเล่นนี้จึงได้รวมสาระความรู้ทางวิชาการที่เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ เน้นความรู้พื้นฐานที่เข้าใจง่าย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในวงกว้าง ได้แก่ นักศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนประชาชน ผู้สนใจทั่วไป ดังจะเห็นได้จากบทความที่ปรากฏใน “วารสารรัมพฤกษ์” ทุกเล่มล้วนเป็นผลงานของคณาจารย์และนักวิชาการจากหลากหลายสถาบันหมุนเวียนกันมา นำเสนอข้อมูลในทุกด้าน

ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ฉบับนี้ขอแนะนำบทความแรก “เงื่อนไขและผลของการปลูกพืชเพื่อรายได้กับระบบนิเวศที่สมดุล: กรณีศึกษาการปลูกลินจีกับพืชผักของชุมชนมังบ้านแม่สาใหม่-แม่สาห้อย ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” ของ ชมภูนุช ยอดประนันท์ และสิทธิณัฐ ประพุทธนิติสาร ว่าที่มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำเสนอเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกคงพื้นที่สวนลินจีไว้เพื่อการให้ผลตอบแทนและระบบนิเวศที่สมดุล หรือการตัดสินใจตัดต้นลินจีแล้วปลูกพืชผักอายุสั้นที่ให้ผลตอบแทนรวดเร็วกว่าทดแทน ซึ่งพบว่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในการปลูกพืชอายุสั้นสูงกว่าการทำสวนลินจี ทั้งนี้การตัดลินจีของแต่ละรายขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายอย่างประกอบกัน

บทความที่สอง “พันธกรณีร่วมกันของประเทศไทยสมาชิกในการประชุมนานาชาติ มีผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตที่ยั่งยืนในประเทศไทย” ของ ใจไล ศักดิ์วรงค์ มหาวิทยาลัยเกริก ได้ศึกษาการพัฒนาการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนในระดับสากล ควบคู่กับการนำเสนอข้อเท็จจริงที่นำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้อย่างครอบคลุม และนำมาใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์การผลิตได้จริง

บทความที่สาม “ก้าวสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทย อย่างยั่งยืนด้วยการรับอนฟุตพริ้นท์และウォเตอร์ฟุตพริ้นท์” ของ วาริท เจาะจิตต์ จาก มหาวิทยาลัยวิลักษณ์ ที่กล่าวถึงการนำcarbbon fiber 以及water fiber ในการผลิต และウォเตอร์ฟุตพริ้นท์ มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือการจัดการสิ่งแวดล้อม สำหรับอุตสาหกรรมยางธรรมชาติ ของประเทศไทย รวมถึงการอภิปรายถึงอุปสรรค และโอกาสสำรองความยั่งยืนของสภาวะแวดล้อม

บทความที่สี่ เป็นการศึกษา “ความรู้และทักษะดิจิทัลและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาหมู่บ้านคลอง 14 เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร” ของ ณัฐธนศ มหาศักย์คิริว่าที่มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ได้ศึกษารูปแบบการผลิตทางเกษตรกรรม ซึ่งพบว่ารูปแบบการผลิตเป็นการเกษตรแบบอินทรีย์มีการนำน้ำตกร่มทางการเกษตรมาใช้รวมทั้งการใช้เครื่องทุ่นแรงต่างๆ และลักษณะการทำนาเป็นการประยุกต์ผสมผสานที่ผู้เขียนได้ศึกษา และอภิปรายได้อย่างน่าสนใจ

โดยบทความที่ห้าให้ความสนใจในเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณตลาดน้ำโบราณบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” ของ พฤทธิพย์ จุ้ยรอด ว่าที่มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประชาชนบริเวณตลาดน้ำโบราณบางพลี เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประชาชนในพื้นที่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเอกสาร ผสมผสานกับการสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง ซึ่งพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ภูมิลำเนาเดิม สื่อที่ได้รับ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นับเป็นบทความในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำอีกชิ้นที่น่าสนใจ

ตามด้วยบทความในเรื่อง “การสื่อข่าวสารสื่อเชิงวิเคราะห์ กลยุทธ์การสร้างสรรค์ และปลูกจิตสำนึก เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน” ของ ศุภศิลป์ กุลจิตเจืองค์ จากมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตนฟอร์ด ได้แสดงให้เห็นภาพกระบวนการสื่อสารเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ เพื่อทำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ผ่านเครื่องมือทางการสื่อสารเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวัง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งพบว่าการดำเนินการผ่านประชาชนในพื้นที่เป็นวิธีที่ให้ผลดีที่สุด

สำหรับบทความที่เจ็ด “ความเสื่อมสภาพของแม่น้ำลีและนโยบายสาธารณะ” ของ สามารถ ใจเตี้ย และชาลิต วีโรจน์รังสิมันต์ ว่าที่ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งให้เห็นมลพิษทางน้ำที่เพิ่มขึ้นจากการใช้น้ำของประชาชน การปล่อยของเสีย

ของโรงงานอุตสาหกรรมและการนำกลับไปทำให้เกิดความเสื่อมสภาพของแหล่งน้ำทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้อย่างชัดเจน

บทความสุดท้ายเรื่อง “รูปแบบและปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา ตำบลคลองค้าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ของ สยาม อรุณศรีมงคล ชุมพร ยุวารี จากมหาวิทยาลัยมหิดล องค์กร ห้ามพานนท์ และรัฐพล ศรีประเสริฐ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม นำเสนอรูปแบบในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยพบว่ากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนและกระบวนการถ่ายทอดความรู้มาจากการแหล่งใกล้เคียง เช่น บรรพบุรุษ โรงเรียน หน่วยงานราชการ แต่ไม่พบว่ามีสถาบันอุดมศึกษาช่วยเหลือแต่อย่างใด

ในส่วนของบทวิจารณ์หนังสือเรื่อง “หลังสมัยใหม่นิยมและการอุดมศึกษา” เขียนโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ ที่ผ่านการถ่ายทอดและเรียบเรียงโดย ดรุณี ชูประยูร มหาวิทยาลัยเกริก ได้แสดงให้เห็นแนวคิดของผู้เขียนที่เป็นนักคิดหลังสมัยใหม่นิยมในทศนະเกี่ยวกับอนาคตของมหาวิทยาลัยในยุคหลังว่ามหาวิทยาลัยต้องเปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่างและความหลากหลาย ควบคู่กับการนำเสนอการเปรียบเทียบพาราไดม์ในการแสวงหาความรู้หรือการวิจัยระหว่างแนวสมัยใหม่นิยมและหลังสมัยใหม่นิยม ซึ่งมีคุณค่าอย่างสำคัญต่อผู้อ่าน

ในภาพรวม “วารสารรัมพฤกษ์” ที่ท่านอ่านอยู่ฉบับนี้ จึงเป็นโลกแห่งสาระในทศนະด้านสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ครอบคลุมองค์ความรู้ทั้งด้านการศึกษา สังคมศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ สอดคล้องกับความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน กองบรรณาธิการจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน อีกทั้งยังสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางทางความคิดระหว่างมหาวิทยาลัย กับชุมชนในสังคม อันจะเป็นจุดเริ่มที่ดีแห่งการเปิดโลกทัศน์สู่กันและกัน

สารบัญ

บทบรรณาธิการ

บทที่ 1

เงื่อนไขและผลของการปลูกพิชเพื่อรายได้กับระบบนิเวศที่สมดุล: กรณีศึกษาการปลูกลิ้นจี่
กับพืชผักของชุมชนมังบ้านแม่สาใหม่-แม่สาห์ย
ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
ชมนันุช ยอดประนันท์ และสิทธิณัฐ ประพุทธนิติสาร

1

บทที่ 2

พันธกรณีร่วมกันของประเทศไทยในการประชุมนานาชาติ
มีผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การผลิตที่ยั่งยืนในประเทศไทย
ไอล ศักดิ์วิรพงศ์

25

บทที่ 3

ก้าวสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของประเทศไทยอย่างยั่งยืน
ด้วยการบอนฟุตพริ้นท์และวอเตอร์ฟุตพริ้นท์
วาริท เจาะจิตต์

49

บทที่ 4

ความรู้และทัศนคติที่มีต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา
หมู่บ้านคลอง 14 เขตหนองจาก กรุงเทพมหานคร
ณัฐรเนศ มหาศักย์คิริ

69

บทที่ 5

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
บริเวณตลาดน้ำโบราณบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
พรทิพย์ จัยรอด

93

บทที่ 6

การสื่อข่าวสารสีเขียว: กลยุทธ์การสร้างสรรค์และปลูกจิตสำนึก^{เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน}

ศุภศิลป์ ภูลจิตต์เจ้อวงศ์

115

บทที่ 7

ความเสื่อมสภาพของแม่น้ำลีและนโยบายสาธารณะ
สามารถ ใจเตี้ย และชาลิต วีรอดมรังสิมันต์

131

บทที่ 8

รูปแบบและปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยศักยภาพและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา ตำบลคลองด่าน^{อำเภอบางป้อ จังหวัดสมุทรปราการ}
สยาม อรุณศรีมงคล ชุมพร ยุวารี อนงค์ หัมพานนท์ และรัฐพล ศรีประเสริฐ

157

บทที่ 9

วิจารณ์หนังสือ^{หลังสมัยใหม่นิยมและการอุดมศึกษา}
ดรุณี ชูประยูร

173

การสารรัมพุกษ์

ไบสม์ครัวาร์สาร์รัมพุกษ์

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว นามสกุล

ที่อยู่ที่ต้องการให้จัดส่ง

เลขที่ ตรอก/ซอย ถนน

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร

สถานที่ทำงานหรือหน่วยงานที่สังกัด

ที่อยู่

โทรศัพท์ โทรสาร

ขอสมัครเป็นสมาชิกราชการรัมพุกษ์รายปี 3 เล่ม 200 บาท (ขายปลีกเล่มละ 70 บาท)

หันนี้ตั้งแต่ฉบับที่ 18 เป็นต้นไป

ตั้งแต่ปีที่ ฉบับที่ ถึงปีที่ ฉบับที่

พร้อมกันนี้ได้ชำระค่าสมัครเป็นสมาชิกเป็นเงิน บาท
(ตัวอักษร)

โดยแนบเป็น

เงินสด ให้แก่

เช็คธนาคาร (เลขที่)

ธนาณัติ หรือตัวแลกเงินทางไปรษณีย์ (สั่งจ่ายในนามวารสารรัมพุกษ์ ป.ณ.รามอินทรา)

เฉพาะเจ้าหน้าที่
เลขที่ใบสมัคร
เลขที่ใบเสร็จ
วันที่รับเป็นสมาชิก
สมาชิกหมายเลข
วันที่หมดสมาชิกภาพ

ลงชื่อ

วันที่ เดือน พ.ศ.

